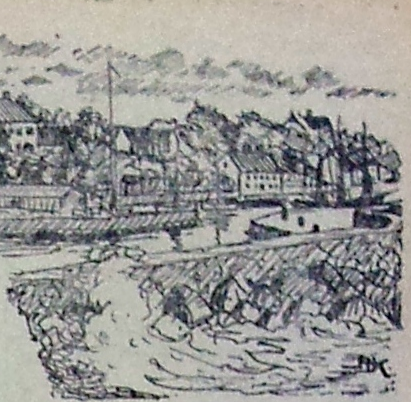

NORDBORNYHOLM

Ugeblad og Annoncetidende
 Ansvarshavende Udgi ver:
 Otto Gornitzka. - Telefon 74.
 Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Udgaar i ca. 3500 Eksemplarer
 til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
 Gudhjem. Østerlars. Haste
 Ølsker. Rutsker. Ro og Klemens.

Nr. 23 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
 Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 8. Juni

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
 senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1928

Tulipaner.

Hvor kæk og fin en Holdning
 paa Stilke, skøre, tyndel
 Der staar fra deres Kalke
 denne kolige Ynde,
 som om intet kunde friste
 deres Hjerter til at synde,
 trods alle hede Farver,
 der blusser i deres Hud.
 Selv i Solbranden staar de
 som var de dugbesprængte,
 rene og uberørte....
 Man skulde tro, de tænkte,
 at hele Livets Under
 blot var at springe ud.

Thorkild Barfod.

Lidt om vore Nydelsesmidler.

Af Husholdningslærerinde
 Frk. Eli Bendixen, Fredericia.

Forts.

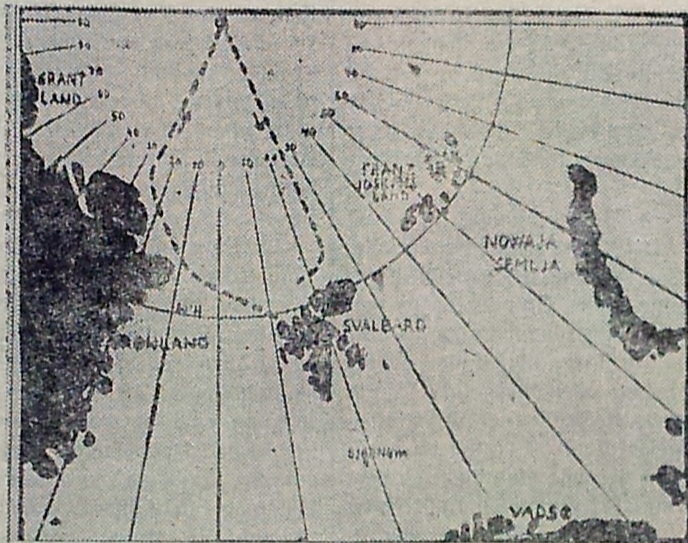
Alle de Produkter, som vi regner med til de materielle Nydelsesmidler, er saadanne, som indeholder Stoffer, der kan pirre de Nerver, ved hvis Hjælp vort Fordøjelsesarbejde sættes i Gang og holdes i Gang, f. Eks. Smags- og Lugtstoffer, og som Eksempel paa materielle Nydelsesmidler kan nævnes de mange forskellige Krydderier, de alkaloide Drikke, de spirituøse Drikke o. l. a. For de fleste af disse Nydelsesmidler gælder det, at de ikke indeholder nærværdigt af de almindelige Næringsstoffer. Om Krydderierne kan man tillige sige, at de anvendt i smaa Mængder kun gør Gavn; hvis man derimod krydrer sin Mad for stærkt, kan Slimhinderne irriteres, og Smagssansen svækkes.

De alkaloide Drikke, Kaffe, The og Cacao, har, foruden at de virker som Nydelsesmidler ved deres Velsmag, en vis oplivende Virkning, idet de indeholder nogle Stoffer, som paavirker Hjertet, saaledes at det arbejder hurtigere efter Nydelsen af f. Eks. en Kop stærk Kaffe. At Hjertet svækkes ved til Stadighed at pirres til forøget Arbejde, naar det egentlig trænger til Hvile, er indlysende.

At de spirituøse Drikke alle er skadelige for vor Sundhed er almindelig bekendt. Om de skader lidt eller meget afhænger af deres yderst varierende Indhold af Alkohol og af, om man nyder lidt eller meget af dem. Nogle Fysiologer mener, at smaa Mængder af Alkohol bevirker, at Fordøjelseskirtlerne arbejder livligere, men at disse lammes efter Nydelsen af større Mængder. Eet er i hvert Fald sikkert, nemlig: at Alkohol er Gift for det menneskelige Legemes Celler, og at den har en lammende Virkning paa Hjernen.

Hvorledes kan man nu forklare, at det i det hele taget er nødvendigt at bruge Nydelsesmidler, hvor-

„Italia“s Nordpolsrute.

Siden Fredag den 25. Maj, da den sidste Melding kom fra Nobile, har man intet hørt fra Luftskeibet „Italia“, og man nærer derfor en alvorlig Ængstelse for, at der er hændt en Ulykke. Flere Undsætningsekspeditioner arbejder nu paa at opklare, hvor „Italia“ er havnet, og hvad der er sket. Om det vil lykkes, er vistnok et stort Spørgsmaal. Vort Kort viser „Italia“s Rute til og fra Polen. Det er som bekendt paa Hjemturen fra Polen, at Luftskeibet er forsvundet.

af saa mange virker saa absolut skadeligt paa vor Organisme?

For at faa et antageligt Svar paa dette Spørgsmaal maa vi ty til Fysiologerne, som siger: „Førend vor Føde gennem Tarmvæggen kan opsuges af Blodet og komme vort Legeme til Gode, skal den forandres, Næringsstofferne skal spaltes til simpelt sammensatte Forbindelser, som kan opløses i den Vædske, som findes i Tarmen, og denne Spaltning foregaar ved Hjælp af forskellige Fordøjelsessvædske, som afsendes fra Fordøjelseskirtlerne, og disse Kirtler bringes til at afsandre Vædske ved Impuls fra Nervesystemet“. Man kan f. Eks. tænke sig, at man bliver budt een af sine Livretter. Man siger Tak, og ved Tanken om, at man snart skal spise, begynder eens Spyt-kirtler i Munden at afsandre Spyt, Tænderne løber i Vand. Spyt-kirtlerne er gennem Nervesystemet blevet underrettet om, at der snart bliver Brug for Fordøjelsessvædske, og straks begynder Afsondringen; men det sker ved Refleks, Viljen har ingen Indflydelse herpaa. Hvis man bliver budt en Ret, som man ikke kan fordrage, eller hvis man er saa mæt, at ens Organisme vægrer sig ved at tage imod mere, vil Spytafsondringen ikke begynde, selvom man vil det. — Paa lignende Maade tvinges de øvrige Fordøjelseskirtler til at arbejde, naar der er Brug derfor, i hvert Fald hos det sunde Menneske.

Heraf vil man forstaa, at Mennesker med daarlig Appetit trænger til at faa en Kost, som kan vække deres Madlyst, medens Mennesker med en god Appetit kan nøjes med en grovere Kost. Endvidere kan man spørge: „Er

det ikke uklogt af Mennesker som meget godt ved, at f. Eks. stærk Kaffe i Længden er skadelig, dog at bruge denne som Oplivningsmiddel?“ Jo, det er uklogt, og det hævner sig engang; men mange Mennesker paastaar, at det er nødvendigt for dem at give deres Nerver denne Stimulans, hvis de skal holde det Tempo, som forlanges i vor nervøse Tid. (Tidsskr. for Hush.)

Kong Gustaf fylder 70 Aar.

Den 16. Juni fylder Sveriges Monark, Kong Gustaf 70 Aar. Som ældste Søn af Oscar II. overtog han Regeringen ved Faderens Død den 8. December 1907. Han var, 23 Aar gammel, bleven formælet den 20. September 1881 med Prinsesse Victoria, Datter af

Storhertug Friedrich af Baden. Kong Gustafs Regeringstid kendetegnes i indenrigsk Henseende af de stærke politiske Bevægelser, der har været forbundne med det demokratiske Gennembrud i Sveriges politiske Liv. Under Verdenskrigen fik hans politiske Optræden særlig Betydning ved at han tog Initiativet til de skandinaviske Kongemøder, gennem hvilke de nordiske Stater mere intimt nærmede sig hinanden og den endelige Udsøning imellem Sverige og Norge kom i Stand.

Haven i Juni.

Af
 Havebrugskonsulent Niels Gram.

Vejret i Maj har ikke formaet at sætte Fart paa Plantevæksten, der har meget at indhente; adskilligt af det i forrige Oversigt nævnte staar derfor endnu tilbage at udføre.

I Frugthaven

fortsættes med Afpudsning af døde og døende Grene; nu efter Løvspring er de meget synlige, og der er desværre mange af dem i Aar. Naar Træerne er afblomstrede sprøjtes med Bordeauxvædske, tilsat Nicotin og Larvegift. — Da Blomstringen strækker sig over længere Tid, maa det gøres af et Par Gange, for at ikke de først afblomstrede skal vente for længe. Drejer det sig om et mindre Antal Træer, kommer man lettere om ved det ved at anvende „færdig“ Bordeauxvædske-Ekstrakt, der faas i de større Forretninger.

Espalierplanter passes med Beskæring og Opbinding; i tørre Perioder kan det være nødvendig at vande dem grundigt; men selv efter fugtige Perioder kan de Planter, der har staaet i Læsidet under Tagskæg trænge til Vand. Hvis Espalierplanterne ikke netop er sprøjtede med Kemikalier, vil de ovenpaa varme Dage have godt af Oversprøjtning med alm. Vand, der modvirker Bladlus, Rødt Spind m. m., der særlig holder til paa tørre Pladser. Brombær bindes op paa den Maade, at de kraftige fra Grunden kommende Skud, der skal bære til næste Aar, efterhaanden stikkes ind mellem de frugtbærende Skud, hvor de ved Hjælp af Torne kan hænge fast af sig selv.

Svagt voksende, rigtbærende Frugttræer gives Tilskud af flydende Gødning eller Salpeter; Superfosfat og Kali kan ogsaa udsaa nu, hvis der ikke er anvendt nok tidligere, og Træer og Buske kan bruge meget til Fremme af Sundhed og Frugtbarhed.

Ompodede Frugttræer tilses med Fornylse af snørende Baand, Tilbinding af Støttepinde og Studsning af „Vildskud“. Ormstukne

Frugter uskadeliggøres med Indhold af Larver, inden disse forsvinder. Om Frugtansætningen er det endnu for tidligt at udtale sig.

I Køkkenhaven.

er der fremdeles en Del at saa: Nyt Hold af Karse, Salat, Radiser, Majroer, Spinat og Glaskaalrabi, saa der stadig er noget til Afløsning, ligesom et nyt Hold Bønner, at ikke alle disse Herligheder ret pludseligt stopper op, som man bedst er i Gang med dem. Rødbeder til Vinterbrug og Sølvbeder til Overvintring opnaar ogsaa passende Størelse ved Saaing i Juni. Sidst i Maanedens saas Rødiker til Efteraars- og Vinterbrug. Grønkaal kan endnu saas til Brug ved Efterplantning og Udfyldning af alle ledige Stykker; Grønkaal kan man ikke let faa for meget af, og ikke udvokkede Grønkaal overvintrer bedst. „Grønkaal er Vejen til Sundhed“ — en af dem i hvert Fald.

Udtyndingen fortsættes, og Urterne hyppes derefter efter Behov. Naar Salaten udtynnes, bliver den mere holdbar og danner Hoveder; Spinat tyndes ogsaa for at holde sig længere. Resten af Urteplanterne udplantes, og Kaalen vandes et Par Gange med Sublimatvand mod „Orm“ (Kaalfluglarver). Blomsterstænglerne afskæres af Rabarber, Syre og fleraarig Spinat.

Aspargesstikningen ophører efter gammel Regel til Sct. Hans; Fortsættelse stort længere maa betegnes som Røvdraft, da Planterne skal have Tid at samle nye Kræfter. Inden Bedene udjævnes, nedgraves i Gangene gammel Gødning eller forraadnet Tang. Udjævningen maa foregaa forsigtigt for ikke at beskadige de fremrydende Skud. Derefter gives Høsalt og flydende Gødning, ogsaa til de ny Bede, at de hurtigt kan blive brugbare.

Tomaterne beskæres; i Almindelighed saaledes at alle Sideskud fjernes efterhaanden, saa der kun bliver de store Blade tilbage op ad en Stamme, der bindes til en solid Stok. Gulerødderne sprøjtes med 1. pCt. Nikotin mod „Orm“ lige efter Tyndingen og mulig en Gang til; Nicotin hjælper ogsaa mod Gulerøddernes „Krusesyge“ samt mod Jordlopper.

Jorden mellem Jordbærene pulses, men ikke for dybt, henimod Modningstiden jorddækkes med gamle Avner, Græs el. lign. for at forhindre Udtørring og Jordstænk. Hvis man er tilfreds med Jordbærarterne, mærkes under Plukningen de bedste med Smøpinde; paa disse Planter beholdes de bedste Ranker til Formering, alle øvrige Ranker afskæres efterhaanden, herved ogsaa Udbyttet baade af de gamle og nye Stykker. Naar Stikkelsbær og Jordbær begynder, gives Rabarberne Sommerferie; forinden trækkes de brugbare Stilke til Konservering, og der gives i Stedet Gødningsvand,

